

Seberegulace při učení

Jak ukázala naše šetření, v transmisivně a instruktivně vedeném vyučování matematice, převládá v naší současné škole:

- vnější regulace vzdělávací trajektorie žáků založená na mechanickém uplatňování osnov vzdělávacího programu Základní škola, včetně jejich transformace do učebnic a pracovních sešitů, aniž by přitom byly výrazněji respektovány možnosti, které tento vzdělávací program poskytuje učiteli při volbě vzdělávací strategie,
- koncepce žáka jako pasivního příjemce vzdělávací trajektorie, kterou pro něj připravila škola, protože žáci nejsou obecně považováni za dostatečně kompetentní k tomu, aby se mohli podílet na volbě své vzdělávací trajektorie.

V těchto souvislostech dovoluje promyšlené užívání projektů jako vzdělávací strategie výrazné využití možností, které nabízejí jednotlivé vzdělávací programy k oslabení mechanického uplatňování osnov (změny pořadí jednotlivých tématických celků učiva, potlačení nebo naopak posílení některých tématických celků učiva, aplikace různých metod a forem práce atd.). Vycházíme-li z toho, že efektivní využití projektu předpokládá, že se odehrává v prostředí, kde je dána vzdělávací trajektorie pouze rámcově, tj. že při práci na projektu není předem dána posloupnost všech kroků, které mají žáci uskutečnit, aby splnili učební úkol, potom může projekt jako vzdělávací strategie poskytovat žákům dostatečný prostor pro **seberegulaci** při učení, neboť:

- žáci sami připravují a realizují jednotlivé kroky při řešení projektu a vnější regulace vzdělávací trajektorie je ve vyučování přítomna pouze implicitně,
- při práci na projektu přechází odpovědnost na žáky a tato skutečnost je učitelem respektována,
- žáci mají možnost ovlivnit tempo i rozsah prací na projektu, protože při práci na projektu přebírají větší díl odpovědnosti za své vlastní jednání, než je tomu v tradičně vedeném vyučování.